

FAQ

Molslinjens ansvarlighed i forretningsrelationer

I. Ansvarlighed i forretningsrelationer – Spørgsmål og svar

Molslinjens udarbejdelse af en Code of Conduct (CoC) er en del af vores arbejde med at sikre ansvarlig virksomhedsadfærd hos vores forretningsrelationer.

Molslinjen forsøger at sikre, at ellers oversete risici i vores værdikæde bliver identificeret, samt at indvirkningers eskalering forebygges, til skade både for vores og vores forretningsrelationers omdømme, og at interessenterne bliver involveret. Dette til gavn vores virksomhed og samfundets bæredygtige udvikling.

Baggrunden for dette arbejde findes i vedtagelsen af den globale minimumsstandard for ansvarlig virksomhedsadfærd, FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhverv¹ (UNGPs) og OECD's Retningslinjer for Multinationale Selskaber (OECD) – begge vedtaget i 2011. Disse retningslinjer sætter i dag den globale standard for, hvad der konkret kan forventes af enhver virksomhed i forhold til virksomhedens håndtering af negative indvirkninger på samfundet – virksomhedens samfundsansvar. Molslinjen ønsker at møde denne standard, bl.a. ved at bruge den, når vi engagerer os med vores forretningsrelationer.

Denne Frequent Asked Questions (FAQ) oplister en række ofte stillede spørgsmål om vores tilgang til ansvarlighed i forretningsrelationer og vores CoC. FAQ'en kan understøtte Molslinjen og vores forretningsrelationer i arbejdet med ansvarlighed i forretningsrelationer, og består af to dele. Første del dækker interne spørgsmål til brug i tvivlstilfælde. Anden del kan bruges direkte i dialogen med forretningsrelationer, når de henvender sig med spørgsmål.

II. Spørgsmål og svar til internt brug

1. Hvad er essensen i vores Code of Conduct (CoC)?

Kernen i vores arbejde med ansvarlighed i forretningsrelationer er vores Code of Conduct (CoC). Den udstikker konkrete minimumskrav til vores forretningsrelationer. Krav, som vi også selv møder. Disse minimumsbestemmelser er baseret på rammen i FN's Global Compact², og operationaliseres gennem FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhverv (UNGPs), og OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder³ (OECD) – herefter refereret samlet som UNGPs/OECD.

Minimumsstandarden kræver af os, at vi stiller krav til vores forretningsrelationer om at udvise ansvarlig virksomhedsadfærd ved at etablere et ledelsessystem, der er i fuld overensstemmelse med standarden. Mere specifikt skal vores forretningsrelationer etablere og implementere et ledelsessystem i overensstemmelse med de tre krav til en ledelsesproces, som UNGPs/OECD opstiller: i. Politik for samfundsansvaret, ii. En proces for nødvendig omhu, og iii. Adgang til oprejsning. Disse tre proceskrav skal ruste vores forretningsrelationer til at undgå og til at håndtere negative indvirkninger på menneskerettighederne, miljøet og principper for anti-korruption.

¹ <http://business-humanrights.org/en/un-guiding-principles-on-business-and-human-rights-1>

² <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

³ <http://mneguidelines.oecd.org/text/>

2. Hvad er forholdet mellem vores CoC og vores kontraktklausuler?

Vores CoC beskriver mere detaljeret vores krav til vores forretningsrelationers samfundsansvar. I de samarbejder, der hviler på en kontrakt, kan vi vælge at indsætte vores CoC direkte i kontrakten med en forretningsrelation, eller vi kan referere til den via en kontraktklausul.

Vores kontraktklausul(er) understreger den vigtighed, som vi tillægger bæredygtig udvikling. Klausulen sikrer, at forpligtelsen til vores forretningsrelationer om ansvarlig virksomhedsadfærd, som beskrevet i vores CoC, kan håndhæves gennem kontraktens misligholdelsesklausuler. Ved at indsætte kravet i vores kontraktklausul, gør vi de juridiske konsekvenser, ved ikke at følge minimumsstandarden som beskrevet i vores CoC, klare for forretningsrelationen. Dette kan også øge vores mulighed for påvirkningskraft i de tilfælde, hvor en forretningsrelation forårsager eller bidrager til væsentlige negative indvirkninger uden at håndtere disse.

3. Hvem er underlagt vores CoC?

Molslinjens CoC henvender sig til vores forretningsrelationer. Den er primært rettet til vores forretningsrelationer i første led. Men de skal jo som led i at møde minimumsstandarden kræve det samme af deres forretningsrelationer.

Alle vores forretningsrelationer i første led, inklusive deres eventuelle moder- og datterselskaber, er underlagt vores CoC. Hertil kommer også forretningsrelationens affilierede parter, dvs. de aktører, hvor forretningsrelationen har en kontrollerende indflydelse. Det kan f.eks. være en virksomhed, som forretningsrelationen har en majoritetsaktiepost i, eller forretningsrelationens repræsentationskontor, f.eks. et eksternt salgskontor.

Vores forretningsrelationer har selv ansvaret for, at deres forretningsrelationer også efterlever den globale minimumsstandard og dermed følger samme eller lignende krav, som de krav, der er beskrevet i vores CoC. Det betyder, at vores forretningsrelationer som minimum skal kræve, at deres forretningsrelationer implementerer UNGPs/OECD.

4. Hvordan vurderer vi, om en forretningsrelation følger vores CoC?

Vi kan følge op med forretningsrelationen efter at have delt vores forventninger, ved at spørge til:

- i. Deres politik for ansvarlig virksomhedsadfærd;
- ii. Deres indvirkningsanalyser, der giver et overblik over mulige og aktuelle negative indvirkninger hos forretningsrelationen, og hvordan denne håndterer indvirkningerne. Informationen skal som minimum dække den enhed, som vi er direkte forbundet med. Forretningsrelationen skal redegøre for deres plan for at udføre jævnlige indvirkningsanalyser, der illustrerer deres udvikling i etablering af den krævede proces for nødvendig omhu;
- iii. Information om, hvilke klagemekanismer på operationelt niveau, forretningsrelationen har etableret, for at møde bekymringer fra deres interessenter i forbindelse med mulige negative indvirkninger.

5. Hvordan vurderer vi, om forretningsrelationens arbejde med nødvendig omhu er tilstrækkeligt?

Alle forretningsrelationer skal i deres arbejde med nødvendig omhu identificere risici for negative indvirkninger i relation til menneskerettigheder, miljø og anti-korruption og i forlængelse deraf beskrive, deres handlinger for at forebygge eller afbøde de identificerede risici. Efter den internationale standard, som er gengivet i vores CoC, skal en forretningsrelation til enhver tid kunne kommunikere dennes identifikationer og følgende handlinger til Molslinjen (eller enhver anden relevant interessent). Når en forretningsrelation har implementeret arbejdet med nødvendig omhu, kan vi begynde at bede om, at de sender deres seneste indvirkningsanalyser til os. Da kan følgende tommelfingerregler hjælpe os til at vurdere, om en forretningsrelations proces for nødvendig omhu er tilstrækkelig:

- i. Forretningsrelationen bør som minimum have identificeret mulige negative indvirkninger på godt 15 menneskerettigheder, og kunne angive aktiviteter for at forebygge og afbøde disse. Indvirkningsanalyserne skal dokumentere, at forretningsrelationen har taget alle 48 menneskerettigheder, 20 miljøindvirkningsområder, og 16 risikoområder i relation til antikorruption i betragtning.
- ii. Forretningsrelationen bør som minimum have identificeret mulige negative indvirkninger på de risikoområder, der er karakteristiske for den pågældende branche; til eksempel er det på menneskerettighedsområdet kendt at:
 - a. Advokatbranchen har særlige udfordringer ift. diskrimination baseret på køn (kvinder i ledelsen) og retten til hvile og fritid (meget overarbejde).
 - b. ICT-branchen er udfordret ift. retten til privatlivets fred, ytringsfrihed, informationsfrihed, og forfatteres ophavsret.
 - c. Våbenbranchen har særlige udfordringer ift. retten til liv (anvendelsen af våben mod civile), retten til sundhed, retten til personlig sikkerhed, til værdig forvaring, samt retten til ikke at blive udsat for tortur, grusom, umenneskelig og/eller uværdig behandling eller straf (anvendelsen af de producerede våben til andre formål end det tiltænkte).
 - d. Autobransen har særlige udfordringer ift. retten til et sundt og sikkert arbejdsmiljø (farlige og fysisk belastende arbejdsvilkår), retten til sundhed og retten til liv (trafikanters sikkerhed).
- iii. Forretningsrelationen bør som minimum have identificeret *mulige* negative indvirkninger på de områder, hvor det land, som forretningsrelationen opererer i, ifølge officielle kilder (internationalt autoritative kilder), har særlige udfordringer.

6. Hvordan vurderer vi, om forretningsrelationen i tilstrækkeligt omfang arbejder på at forebygge og afbøde deres negative indvirkninger?

Det er givet, at enhver forretningsrelation har risici for negative indvirkninger. To af kravene fra den internationale minimumsstandard kan almindeligvis bruges som spotcheck, når det skal vurderes, om forretningsrelationen arbejder seriøst med sine negative indvirkninger:

- i. *Meningsfulde indikatorer:* Når en risiko er identificeret og handlinger beskrevet skal meningsfulde indikatorer opstilles for at måle effektivitet af indsatsen.
- ii. *Placering af ansvar:* Ansvar for at håndtere en given indvirkning ligger hos det passende niveau og funktion i virksomheden.
- iii. *Tilstrækkelige ressourcer:* Forretningsrelationen har afsat rimelige ressourcer i form af tid og budget til at håndtere den negative indvirkning.

7. Hvad er konsekvenserne, hvis en af vores forretningsrelationer ikke efterlever vores CoC?

Molslinjen vil ikke nødvendigvis afslutte et samarbejde med en eksisterende forretningsrelation uden først at have været i dialog og forsøgt at påvirke forretningsrelationen til at efterleve den globale minimumsstandard, refereret i vores CoC.

Vi er åbne for at indgå i dialog omkring, hvordan vi sammen kan sikre, at den nødvendige forståelse for kravene opbygges hos forretningsrelationen. Vi vil løbende forsøge at støtte forretningsrelationen i at tilpasse sine politikker og processer til den globale minimumsstandard, refereret i vores CoC.

Vi vil informere vores forretningsrelation i tilfælde af manglende efterlevelse af kravene i vores CoC. Vi vil derefter søge at få forretningsrelationen til at identificere deres risici for negative indvirkninger, og etablere handlinger til at forebygge og afbøde deres risici. Hvis forretningsrelationen viser manglende evne eller villighed til at skabe de nødvendige forandringer og en anden forretningsrelation kan findes til vores formål, kan Molslinjen søge at afslutte samarbejdet med forretningsrelationen.

8. Indeholder vores kontraktklausul statens krav til arbejdsklausuler⁴?

Molslinjens kontraktklausul eller CoC indeholder ikke udtrykkeligt statens krav til arbejdsklausuler, men den:

- i. Afspejler den globale minimumsstandard for ansvarlig virksomhedsadfærd, UNGPs/OECD, som også gælder for Molslinjens forretningsrelationer,
- ii. Undgår mulige udfordringer i forhold til konkurrencebeskyttelse under EU og WTO, ligesom den sikrer, at virksomheder håndterer risici for indvirkninger på medarbejdere også på de områder, der er dækket af en traditionel 'arbejdsklausul' – se iii.
- iii. Kræver af forretningsrelationer, at de forholder sig til risici for negative indvirkninger på alle de elementer, der omfattes af en 'arbejdsklausul', da disse alle er dækket af menneskerettighederne:

⁴ Offentligt indkøb i Danmark inkluderer ofte arbejdsklausuler i offentlige kontrakter, der refererer til bestemte forventninger til hvordan statens forretningsrelationer håndterer nogle få kernearbejdstagerrettigheder i overensstemmelse med eksisterende kollektive aftaler.

- a. Retten til hvile og fritid
- b. Retten til betalt ferie
- c. Retten til en leveløn (minimumsløn)
- d. Retten til arbejde
- e. Retten til et sikkert og sundt arbejdsmiljø
- f. Retten til et familieliv, der omfatter beskyttelse af gravide, børn og unge
- g. Retten til ikke at blive udsat for diskrimination (ligebehandling)
- h. Retten til at deltage i fagforeninger og kollektive overenskomster

III. Spørgsmål og svar til ekstern brug - eksempelvis i dialog med forretningsrelationer og andre interessenter

1. Hvad er en negativ indvirkning og hvornår er den væsentlig?

En negativ indvirkning er en indvirkning, som din virksomhed har eller potentielt har i relation til menneskerettigheder, miljøet eller antikorruption. En negativ indvirkning opstår, når din virksomhed fjerner eller reducerer muligheden for, at et individ eller en gruppe af individer kan få opfyldt deres menneskerettigheder, eller når virksomheden væsentligt belaster miljøet, eller er i særlig risiko for 'korruption' (bredt forstået).

Væsentligheden ved en negativ indvirkning defineres ud fra en afvejning af tre parametre

- 1) Grovhed: Hvor indgribende er problemet for den eller de berørte part(er), f.eks. vil udnyttende børnearbejde og slavelignende arbejde altid ses som væsentligt.
- 2) Omfang: Hvor mange er berørt af indvirkningen – eller hvor stor er den? Er det f.eks. mange kunder, der udsættes for en negativ indvirkning på retten til sundhed ved salg af fordærvet mad? Eller er der tale om et stort geografisk areal der er blevet udsat for forurening?
- 3) Uoprettelighed: Hvor svært vil det være at gøre situationen god igen for de berørte parter? Hvis en person f.eks. mister livet, er indvirkningen uoprettelig og dermed væsentlig.

Det er vigtigt, at alle risici for indvirkninger vurderes enkeltvis med udgangspunkt i de tre parametre. I bør håndtere alle negative indvirkninger, men hvis det i nogle tilfælde er nødvendigt at prioritere jeres indsats, kan ovenstående parametre hjælpe til at fastslå, hvilke negative indvirkninger der er væsentlige og således må håndteres først. Samtidig må det forventes at indsatsen omkring risici for væsentlige indvirkninger er større og bedre beskrevet. Forretningsrelationer kan og bør typisk håndtere alle risici for negative indvirkninger, som de forårsager eller bidrager til, mens prioritering bliver nødvendigt, når man handler i relation til risici for indvirkninger man blot er forbundet til gennem ens forretningsrelationer. Særligt skal enhver negativ indvirkning prioriteres, hvis manglende håndtering kan medføre at den bliver væsentlig.

2. Hvem skal vi informere, hvis vi forårsager, bidrager til eller er forbundet med væsentlige negative indvirkninger?

I skal omgående tage kontakt til jeres referenceperson i Molslinjen og informere om de pågældende indvirkninger, samt hvordan I planlægger at håndtere dem. Herefter vil vi gennem dialog med jer, vurdere indsatsens tilstrækkelighed.

Hvis Molslinjen, eventuelt gennem pressen, finder ud af, at I ikke prompte har meddelt os om sådanne væsentlige indvirkninger udgør det en væsentlig misligholdelse af kontrakten.

3. Hvornår forårsager, bidrager eller er min virksomhed forbundet til en negativ indvirkning?

At *forårsage* en negativ indvirkning på menneskerettighederne, miljøet eller antikorrupsions principper betyder, at din virksomheds aktiviteter eller udeladelser medfører en risiko for en negativ indvirkning. Det kan for eksempel være hvis din virksomhed diskriminerer i ansættelsesprocedurer.

At *bidrage til* en negativ indvirkning på menneskerettighederne, miljøet eller antikorrupsions principper betyder, at din virksomheds aktiviteter eller udeladelser i kombination med en tredje parts aktiviteter eller udeladelser medfører risici for negative indvirkninger.

Når din virksomhed *bidrager til* en negativ indvirkning, betyder det, at der er kausalitet mellem jeres aktiviteter og den negative indvirkning. Derudover, skal I med rimelighed kunne forvente eller forudsige, at den negative indvirkning vil indtræffe. Hvis I for eksempel beder jeres leverandør, der er en mindre virksomhed, levere den dobbelte mængde på den halve tid, bør I kunne forudse, at jeres handling kan medføre negative indvirkninger på leverandørens medarbejders ret til hvile og fritid og ret til et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

At *være forbundet til* en negativ indvirkning på menneskerettighederne, miljøet eller antikorrupsions principper betyder, at der er en direkte forbindelse mellem tredjeparten, der forårsager eller bidrager til den negative indvirkning, og din virksomheds produkter, services eller drift.

Når din virksomhed er *forbundet til* en negativ indvirkning, er der enten ingen kausalitet mellem din virksomheds handlinger eller undladelser og den negative indvirkning, eller det ville ikke være rimeligt at forvente at du kunne forudse den negative indvirkning.

Du er for eksempel forbundet til en negativ indvirkning, hvis din leverandør håndterer deres spildevand uforsvarligt og forurener den lokale vandforsyning.

4. Hvilke krav stiller I, i forbindelse med at udarbejde regelmæssige indvirkningsanalyser?

Vi forventer, at I jævnligt (og vi anbefaler én gang årligt) identificerer, hvilke risici I har for negative indvirkninger i relation til menneskerettigheder (der omfatter arbejdstagerrettighederne), miljøet, og korruption.

Derudover forventer vi, at I beskriver, hvordan I håndterer de identificerede risici for negative indvirkninger. Det indebærer, at I beskriver hvad I gør for at forebygge og afbøde de pågældende

indvirkninger, og hvad I har gjort for at give adgang til genoprejsning til berørte parter i tilfælde af aktuelle negative indvirkninger. Effektiviteten af jeres handlinger skal måles, ligesom handlingerne til at forebygge eller afbøde over tid kan forbedres og afstemmes i dialog med dem, der måtte blive udsat for negative indvirkninger eller – hvis muligt eller krævet - med myndighederne.

Slutteligt forventer vi, at I beskriver, hvilke klagemekanismer I har på plads for at sikre adgang til genoprejsning for de muligt berørte parter.

5. Hvor kan jeg læse mere og få hjælp til at møde kravene i jeres CoC?

Molslinjens CoC afspejler den globale minimumsstandard for samfundsansvar, UNGPs, når det kommer til virksomheders indvirkninger på menneskerettigheder (inklusive arbejdstagerrettigheder). Standarden er blevet kopieret ind i OECD-landenes definition af ansvarlig virksomhedsadfærd, og er dér blevet udvidet til også at omfatte virksomheders indvirkninger på miljøet og risici for korruption. Du kan finde standarderne her:

https://www.ohchr.org/documents/publications/GuidingprinciplesBusinesshr_eN.pdf, og <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>.

Kravene, der også er gengivet i vores CoC, dækker således ansvarlig virksomhedsadfærd på alle tre bundlinjer: 1) Social bæredygtighed, 2) Miljømæssig bæredygtighed og 3) Økonomisk bæredygtighed.

Du kan læse mere om de internationale krav på FN's udgivelser og fortolkningsvejledninger⁵, samt gennem guiden udviklet til danske virksomheder af Erhvervsministeriet: CSR Kompasset⁶, hvor du kan hente information om de konkrete internationale krav til politikker og processer på menneskerettighedsområdet. Mindre og mellemstore virksomheder kan ydermere hente information i EU's guide til små og mellemstore virksomheder⁷.

6. Hvor kan jeg finde de konkrete menneskerettigheder inklusiv arbejdstagerrettighederne og principper for miljømæssig og økonomisk bæredygtighed, som I refererer til?

Alle vores forretningsrelationer skal håndtere deres negative indvirkninger på de tre bundlinjer, som vi henviser til i vores CoC. De specifikke principper og rettigheder er indeholdt i følgende deklamationer og konventioner:

⁵ UN FAQ on the UNGPs: https://www.ohchr.org/documents/publications/faq_principlesbusinesshr.pdf The UN Interpretive Guide on the UNGPs: https://www.ohchr.org/Documents/Publications/HR.PUB.12.2_En.pdf

⁶ <http://www.csrkompasset.dk>

⁷ http://www.csrkompasset.dk/sites/default/files/EU-kommissionens%20SMV%20guide%20om%20due%20diligence_1.pdf

- *Menneskerettighederne inklusive kernearbejdstagerrettighederne*: FN's Grundlæggende Rettigheder⁸
 - For oversigt se: <http://www.csrkompasset.dk/menneske>
<https://csrcloud.com/>
- *Miljø*: Rio Deklarationen for miljømæssig bæredygtighed⁹ og Paris Aftalen¹⁰
 - For oversigt se: <https://csrcloud.com/>
- *Anti-korruption*: FN's Konvention mod Korruption¹¹
 - For oversigt se: <http://www.csrkompasset.dk/anti-korruption> /
<https://csrcloud.com/>

7. Hvad indebærer etableringen af et ledelsessystem i overensstemmelse med Molslinjens CoC?

Vores CoC baserer sig på den internationalt aftalte standard for ansvarlig virksomhedsadfærd (UNGPs/OECD). Det indebærer et krav om konkret implementering af et ledelsessystem til løbende at identificere og håndtere jeres risici for negative indvirkninger på kerneområderne for bæredygtig udvikling – social, miljømæssig og økonomisk bæredygtighed (også kendt som de tre bundlinjer). Kerneområderne er defineret gennem: Menneskerettigheder (herunder arbejdstagerrettighederne), miljø, herunder klimaet, og antikorrupsions-principperne. For at etablere et ledelsessystem i overensstemmelse med standarden, refereret i vores CoC, skal I implementere følgende tre dele i jeres virksomhed:

- **Politik for samfundsansvaret**: I skal etablere en politik for området, der skal:
 - Vedtages på højeste niveau i virksomheden
 - Være udarbejdet af relevante interne/eksterne eksperter
 - Beskrive forventninger til medarbejdere, forretningsrelationer, m.fl.
 - Være offentligt tilgængelig samt kommunikeret internt og eksternt til relevante interessenter, inklusive jeres ansatte og forretningsrelationer
 - Være forankret i operationelle politikker og procedurer med henblik på integration i virksomheden
- **Nødvendig Omhu** (Due diligence): I skal løbende 1) identificere jeres mulige og aktuelle negative indvirkninger på alle bundlinjer, 2) forebygge eller afbøde de negative indvirkninger, som I kan forårsage eller bidrage til og 3) måle effektiviteten af jeres handlinger og kommunikere om jeres indsats¹².
- **Adgang til genoprejsning**: Hvis I opdager eller bliver informeret om, at I forårsager eller bidrager til en aktuell negativ indvirkning, skal I sikre, at de berørte parter får adgang til

⁸ <http://www.ohchr.org/Documents/Publications/Compilation1.1en.pdf>

⁹ http://www.unesco.org/education/pdf/RIO_E.PDF

¹⁰ https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf

¹¹ http://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf

¹² UNGPs Grundlæggende princip 15/Operationelt princip 17-21: <http://business-humanrights.org/en/un-guiding-principles-on-business-and-human-rights-1>

genoprejsning gennem effektive klagemekanismer. Disse klagemekanismer skal henvende sig til de individer og grupper, som kan blive berørt negativt af aktiviteterne i jeres virksomhed¹³. I relation til væsentlige negative indvirkninger på områder under miljø og anti-korruption bør I muligvis kontakte relevante myndigheder

Etableringen af et ledelsessystem ved implementering af disse tre proceskrav er jeres ansvar. Implementeringen kan i praksis ske i et samarbejde med Molslinjen, i tilfældet at Molslinjen har ressourcerne til at engagere sig.

Det er vigtigt at huske på, at I *altid* vil have mulige negative indvirkninger. Det er jeres ansvar at etablere processer for at identificere, forebygge, afbøde og redegøre for disse negative indvirkninger, der er centrale for jeres efterlevelse af vores CoC og dermed den globale minimumsstandard.

8. Jeg driver en lille virksomhed, kan det virkelig passe, at jeg skal gøre alt det her?

De internationale krav til ansvarlig virksomhedsadfærd som vores CoC afspejler, gælder alle virksomheder – store som små – og er dermed en global standard. Denne forventning støttes af FN og EU samt af erhvervsorganisationer, fagforeninger og civilsamfundet. Alle virksomheder er underlagt denne forventning, fordi alle virksomheder risikerer at have negative indvirkninger på menneskerettighederne, miljøet og antikorrupsions-principper.

Små og mellemstore virksomheder har dog oftest mindre kapacitet og flere uformelle processer og ledelsesstrukturer til at håndtere disse risici end større virksomheder. Derfor vil små og mellemstore virksomheders processer oftest se anderledes ud og være mindre komplekse; vores forventninger, hvad angår dokumentation, vil i de tilfælde være mindre. Vi forventer dog, at alle vores forretningsrelationer kan redegøre for, hvordan de har etableret passende politikker og processer, og at disse er tilpasset virksomhedens størrelse, sektor og kontekst.

9. Hvor hurtigt forventer Molslinjen, at vores virksomhed kan implementere et ledelsessystem, der efterlever Molslinjens CoC?

Arbejdet med ledelsessystemet stopper aldrig. Men opstarten tager tid og kræver ressourcer. Vores forretningsrelationer er forpligtet til at kunne redegøre for den fulde implementering af et ledelsessystem i overensstemmelse med FN's og OECD's Retningslinjer på alle tre bundlinjer indenfor 2 år fra det tidspunkt, de første gang blev introduceret til kravet via vores CoC.

Det indebærer vedtagelse af en politiker for samfundsansvaret, implementering af en proces for nødvendig omhu (inkluderende dokumentation for de seneste indvirkningsanalyser fra den del af jeres virksomhed som er direkte forbundet med Molslinjen) og etablering af klagemekanismer eller 'tell-us' mekanismer, til at give adgang til genoprejsning inden for menneskerettigheder, miljø og antikorrupsions-principper, jf. pkt. 6 – samt, ikke at forglemme, at I sender et tilsvarende krav videre til jeres forretningsforbindelser.

¹³ UNGPs Operationelt princip 22+29+31: <http://business-humanrights.org/en/un-guiding-principles-on-business-and-human-rights-1>

10. Hvor ofte vil Molslinjen sende os uddybende spørgsmål, krav om selvevalueringer eller besøge os?

Molslinjen kan, til enhver tid, sende uddybende spørgsmål, selvevalueringsskemaer og i nogle tilfælde foretage besøg af udvalgte forretningsrelationer. Hyppigheden af vores kontakt vil afhænge af Molslinjens risikovurdering af den pågældende forretningsrelation. De forretningsrelationer, der er åbne og gennemsigtige omkring, hvad de gør for at efterleve minimumskravene refereret i vores CoC vil alt andet lige blive mødt med færre spørgsmål og krav.

Hvis der opstår konkrete situationer, f.eks. med mediehenvendelser, må I forvente en stigning i uddybende spørgsmål, selvevalueringer og mulige besøg; alt sammen for gennem øget samarbejde at bistå og vejlede til implementeringen af ledelsessystemet.

Hvis I forårsager, bidrager eller er forbundet til væsentlige negative indvirkninger på en af de tre bundlinjer, uden at kunne redegøre for passende håndtering af samme, kan samarbejdet ophøre og ellers vil kontakten med stor sandsynlighed øges, da vi vil forsøge at sikre, at I håndterer jeres negative indvirkninger tilstrækkeligt.

11. Hvad forventer Molslinjen af os i forhold til vores forretningsrelationers arbejde med CSR?

Vi forventer, at I kræver af jeres forretningsrelationer, at de ligeledes lever op til den internationale minimumsstandard, som beskrevet i UNGPs/OECD. Når vi kræver, at I etablerer det omtalte ledelsessystem, indbefatter det, at I som minimum stiller et tilsvarende krav til jeres forretningsrelationer. På den måde beder vi hverken jer eller jeres forretningsrelationer om at møde selv-opfundne standarder eller arbitrære krav; vi forventer, at I møder den globale minimumsstandard. Intet mere - intet mindre.

Vi forventer, at I samarbejder og indgår i en dialog med udvalgte forretningsrelationer i etableringen af ledelsessystemet, men ikke, at I er ansvarlige for opbygningen af ledelsessystemet hos jeres forretningsrelationer. I vil ikke blive gjort ansvarlige for reel implementering af ledelsessystemet hos jeres forretningsrelationer; men I vil blive gjort ansvarlige for at dele kravet med jeres forretningsrelationer.

Skulle det ske, at det går galt på grund af manglede implementering hos jeres forretningsrelationer, forventes I at bruge jeres påvirkningskraft til at få disse forretningsrelationer til at håndtere deres negative indvirkninger som beskrevet i UNGPs/OECD.

12. Kan Molslinjen finde på at ophæve samarbejdet med begrundelse i vores manglende evne til at implementere CoC'en?

Vi kan muligvis afslutte et samarbejde på denne grund. Det er dog mere sandsynligt, at Molslinjen som udgangspunkt ikke vil afslutte et samarbejde, før vi har været i dialog med jer om kommende tiltag, der klart viser fremskridt mod en efterlevelse af vores CoC. Vi vil muligvis også indgå i et

samarbejde om at opbygge kapacitet og indgå i dialog omkring en implementeringsplan for de næste skridt mod en fuld implementering af CoC'en.

Hvis ikke vi ser reel handling fra vores forretningsrelationer, og er der muligvis mangel på samarbejdsvillighed, vil Molslinjen være nødsaget til at vurdere om samarbejdet bør afsluttes.

Forårsager, bidrager eller er I forbundet til væsentlige negative indvirkninger, og forsømmer I at gøre os opmærksomme på dem og på, hvordan I håndterer disse, udgør dette også en væsentlig misligholdelse af vores samarbejde, hvilket i sig selv kan føre til øjeblikkeligt ophør af samarbejdet.

13. Hvorfor har Molslinjen valgt at basere jeres ansvarlighed i forretningsrelationer på UNGPs/OECD?

Vi har valgt at basere vores tilgang til ansvarlighed i forretningsrelationer på UNGPs/OECD, fordi de giver et autoritativt globalt referencepunkt for virksomheders samfundsansvar. UNGPs/OECD operationaliserer i samme ombæring FN's Global Compact principper. Vores egen erfaring fortæller os, at implementering kan forbedre vores præstation og hjælpe os med at undgå unødvendige risici.

Ved at følge den internationale minimumsstandard sikrer vi os, at Molslinjens tilgang til ansvarlighed i forretningsrelationer følger den globale udvikling på virksomheders samfundsansvar.

Standarden har en historisk tilslutning i alle dele af verden og inden for alle forretningsområder. Ydermere fungerer UNGPs/OECD som et risikostyringsværktøj, der på bedste vis kan sikre at omdømme-risici (og dermed finansielle risici) identificeres, forebygges og håndteres i tide.

Derudover er landene forpligtede til at bruge standarden, når de etablerer juridiske krav til virksomheders samfundsansvar; i årsregnskabsloven, i offentligt udbudsmateriale og når de finansierer virksomheder.

På den måde sikrer vi os, at vores forretningsrelationer håndterer bæredygtighed for mennesket, miljøet og økonomien. I lyset af den internationale udvikling og UNGPs/OECD's universelle og autoritative karakter, ville det underminere denne autoritet, hvis Molslinjen håndterede ansvarlighed i forretningsrelationer, samt vores egen risikostyring, på nogen anden måde end med udgangspunkt i UNGPs/OECD.

14. Hvorfor har Molslinjen ikke konkrete performancekrav på udvalgte områder (f.eks. ingen ansatte under 14 år)?

UNGPs/OECD har fokus på at etablere et ledelsessystem, der sikrer at virksomheder håndterer deres risici også i relation til udnyttende børnearbejde; hvordan vores forretningsrelationer ønsker at håndtere sådanne risici skal ikke foreskrives af os. Du må komme op med handlinger, der er passende til din situation og kontekst til effektivt at forebygge eller afbøde risici for negative indvirkninger også på denne menneskerettighed.

Forud definerede performance-krav på alle menneskerettigheder ville gøre det umuligt for jer at komme på passende løsninger der passer til jeres situation og kontekst.

UNGPs/OECD har flyttet fokus fra traditionelle globale tilgange til ansvarlighed i forretningsrelationer omkring konkrete performancemålinger (monitoreringer og audits) til en forventning om, at forretningsrelationer etablerer et ledelsessystem til at håndtere deres negative indvirkninger på alle tre bundlinjer. Ledelsessystemet skal omfatte *alle* rettigheder, når I vurderer jeres negative indvirkninger på menneskerettigheder inklusive arbejdstagerrettigheder, og alle principper for miljømæssig bæredygtighed og antikorruption.

Det ville imidlertid være vanskeligt, om ikke umuligt, at foreskrive konkrete krav til, *hvordan* en forretningsrelation skal handle i forhold til en given konkret risiko for negativ indvirkning. Hvad der skønnes effektivt for at forebygge og afbøde en negativ indvirkning et sted kan meget vel være nyttesløst et andet sted.

Hvilke menneskerettigheder, hvilke miljømæssige principper og antikorrupsions-principper I måtte risikere at have negative indvirkninger på, vil ligeledes afhænge af mange faktorer f.eks. jeres sektor eller statslige og lokale forhold. Molslinjen kan derfor ikke udstikke performancekrav på en række udvalgte områder, da det vil medføre en utilstrækkelig håndtering af jeres og andre forretningsrelationers negative indvirkninger, hvilket i værste fald kan betyde alvorlige skader på jeres samt vores ry og økonomi.

Når vi bevæger os væk fra performancekrav og hen imod samarbejde om etableringen af et ledelsessystem, repræsenterer det således ikke et skridt væk fra målet om bæredygtig udvikling. I stedet vil vores tilgang til ansvarlighed i forretningsrelationer gøre dette mål håndterbart og operationelt for selv mindre virksomheder. I sidste ende vil vores tilgang til ansvarlighed i forretningsrelationer også betyde, at vi får en mindre indgribende interaktion med jer samt medføre kapacitetsopbygning i jeres virksomhed. Og målet med standarden er, at alle virksomheder i verden over de kommende årtier tilpasser deres tilstedeværelse med kerneelementerne af bæredygtig udvikling.